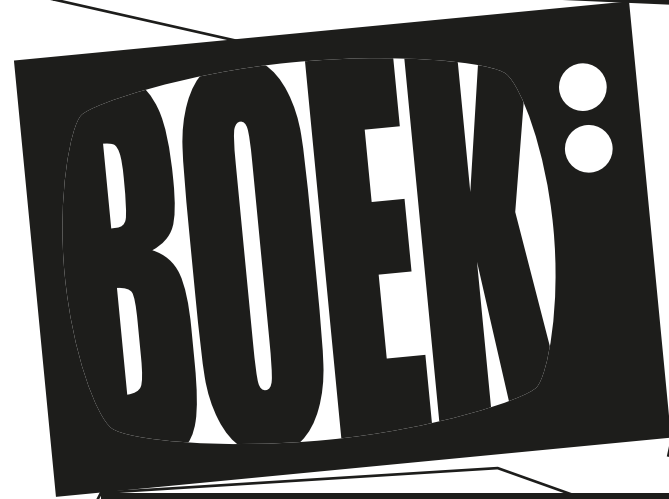

Frederik
De Backer

B&L

Het Vlaamse televisielandschap omgespit

ZOMERRUST

VTM GO (7 april 2019)

Ook humor gaat soms met verlof

Het hoeft niet te verbazen dat in een decennium waarin *F.C. De Kampioenen* en *De kotmadam* werden aanzien als nec plus ultra qua televisioneel amusement, er ook weleens iets aan een scenarist ontsnapte dat het inhaleren níet waard was. Hoe lollig ook, ooit ben je uitgelachen, hoelang Mike en Guido daarvoor ook aan elkaars vinger hebben staan trekken.

Tegen 1993 stonden voornoemde topreeksen al goed op de rails, en wat overbleef aan flauwe zever kwam niet zelden uit de koker van Ruud De Ridder gedropen. Met *Bompa*, *Chez Bompa Lawijt* en *Drie mannen onder een dak* eiste hij zijn plaats in de geschiedenisboeken op zoals de builenpest dat zes eeuwen eerder ook had gedaan. Nietsontziend.

Omdat er tegen de Netflixen van deze wereld nu eenmaal niet op te tornen en uit zelfs de stoffigste mummie nog wat lijkvocht te persen valt, heeft VTM besloten haar archief online te zetten en er middels strategisch aangebrachte reclameblokken nog enige rendabiliteit uit te defibrilleren. *Zomerrust* is een van die door De Ridder met wrakhout en roestige nagels bijeengetimmerde kisten die men aan de Medialaan beter niet had opgegraven.

De reeks over het reilen en zeilen in een bungalowpark wordt gedragen door Werther Van Der Sarren, bijgestaan door kleppers als Waldo van het Melkhuisje en die ambetante uit *Matroesjka's*. Elke aflevering wordt ingeleid door een panfluit, wat nooit een goed teken is, en een strijdkreet: 'Sangriaaa!' Nadien weerklinkt een beangstigend vertrouwd in de oren klinkende introtune, drijvend op een marimbatisch enthousiasme

dat enkel iemand die niet weet voor welke reeks hij die precies heeft geschreven, aan de dag kan leggen. En dan hebben we het hoogtepunt van de aflevering alweer gehad.

De humor schuilt in het kleurenpalet van Van Der Sarrens garderobe, het tot orenbloedens toe herhalen van het koosnaampje 'Loeke Petoeke' en de obligate dijenkletserij die een rosse haardos, drankzucht en een enthousiast uitgedragen homoseksualiteit met zich meebrengen. Tussendoor wordt er nog wat over gastactrices' borst- en beenpartijen heen gekwijld, en voor je het weet ben je – midden in een sleutelscène – bij een fors maar ter reiniging der zinnen broodnodig reclameblok aanbeland. Zelfs in de emiraten pauzeert de beul weleens.

Het is zeker zo dat niet van elke acteur evenveel bezielingen metier mag worden verwacht – theater en televisie mogen ook gewoon ontspanning zijn, zelfs voor de cast – maar het zou alle betrokkenen sieren mocht de lat structureel wat hoger worden gelegd. Het is de piramide die voor de eeuwigheid is bestemd, niet het schijthuis van de slaven die haar hebben gebouwd. Ook al was het ene voor een veel kleinere doelgroep bestemd dan het andere.

SUNDERLAND 'TIL I DIE

Netflix (9 april 2019)

Vurig maar vergeefs supporteren

De reden waarom een bepaald soort man het embleem van een voetbalclub op zijn lichaam laat tatoeëren, is dezelfde als die waarom je hem al eeuwenlang als een blind paard het slagveld op kunt laten stormen, de dood tegemoet. Geboortegrond – en de daarop geprojecteerde trots op iets waaraan hijzelf geen zak heeft bijgedragen. Noem het lokalisme, tribalisme, noem het structurele eenzaamheid. Samen wat oerwoudgeluiden naar de kop van de rechtsbuiten slingeren, dat smeedt een band. En dan maakt het geen zak uit dat elke Anderlecht-hooligan een andere Brusselaar zó een neusbreuk zou voorschotelen, mocht hij in Brugge zijn geboren.

En tegelijk is het herkenbaar. Als het leven weer eens wat zwaarder doorweegt, kan een kleine twee uur volstaan om de last die leven in een failliete industriestad heet te verlichten. Jij en een heel stadion aan lotgenoten zijn verenigd onder een vlag en uit duizenden kelen klinkt je stem zoveel luider.

Een reeks als *Sunderland 'til I Die* zou in Vlaanderen ook kunnen worden gemaakt, maar slechter en dus beter. Sunderland AFC is groot in zijn en klein in doen, een club van anderhalve eeuw oud met een enorm stadion en een ongelooflijk trouwe achterban van hoofdzakelijk arbeiders. De reeks volgt de club in het jaar na de degradatie uit de Premier League (eerste klasse) en van de uiteindelijke degradatie uit The Championship (tweede klasse).

Tegenwoordig oogt zelfs een homevideo van iemand die voor het eerst een nieuwe boormachine test alsof J.J. Abrams hem heeft geregisseerd, dus het hoeft niet te verbazen

dat ook deze reeks er goed uitziet. Ze wordt ingeleid door geromantiseerde beelden van de stadsgeschiedenis, aan elkaar gekweeld door het soort slaapkamerpoëet dat hoopt ooit de introtune van een *Dawson's Creek*-remake op zijn palmares te kunnen zetten. Je vermoedt het ergste: een lange reclamespot voor een warm bad. Een hechte familieclub die perfect wordt gerund, waar alles wat misgaat te wijten is aan pech.

Zoiets moet in Vlaanderen ook kunnen. De ellendige schoonheid van voetbal in de lagere klassen. Iemand die op het parkeerterrein van Eendracht Aalst tot lang na zonsondergang loopt te zoeken naar de enige bal die ze nog hadden, maar door de midvoor in de 82e minuut het stadion is uitgetrapt. Algehele hilariteit in de kleedkamer wanneer de reservekeeper van Sint-Truiden met een traan biggelend over zijn linkerwang weer maar eens de pis uit zijn sporttas staat te gieten. Een bestuurslid van Anderlecht dat met het zweet op het voorhoofd een schaterlach fingeert wanneer Marc Coucke voor de zevende keer die dag die van Pudding en Gisteren vertelt.

Als Eric Goens, Martin Heylen of Luc Alloo niet kan, doe ik het desnoods zelf.

EXTRA TIME KOERS

Sporza (11 april 2019)

Ruben Van Gucht trekt de spurt aan

Ik hou van wielrennen, zolang ik er maar niet naar hoeft te kijken. Ik hou meer van sportanekdotes dan van de sport zelf. En geen betere sportanekdotes dan wieleranekdotes.

Derhalve is *Extra Time Koers* als format een sterk idee. Alleen moet je een wielertalkshow niet opnemen in een mooie studio. Dat film je in de garage van een waterdrager, terwijl die een ketting staat te smeren. De presentator en de drie andere gasten staan eromheen met een bekertje lauwwaremontbier en er wordt wat over tandwielen en kasseistroken geluld. Af en toe blaast er een met een fietspomp in het oor van een andere. Voor de vrolijke noot.

Extra Time Koers wordt eens níét gepresenteerd door Karl Vannieuwerkerke maar door Ruben Van Gucht, en je ziet eerstgenoemde, die wel mag opdraven als gast, een uur lang vanbinnen traag van nee schudden. Hier zit een oude kopman machteloos toe te kijken hoe een knecht de sprint vergalt.

Wanneer Van Gucht de Belgen aan tafel aanspreekt, doet hij dat met een amicaal 'manne', maar Sebastian Langeveld blijft toch een beetje een exoot: 'Bestaat dat ook in Nederland, wielrenners die samen trainen?' Andere keren werpt hij zich op als een soort Maurice De Wilde van het wielergebeuren: 'Jamaar, dan zeg je toch net wél wat Karl zegt?', waarna Langeveld zich bedremmeld naar de buik van het praatpeloton laat zakken. Die denkt: 'Zoek het maar uit, blonde braakemmer. Met je kutshow met Jacques Vermeire. Straks op de parking krijg je een warme bidon tegen je porem.'

De hele aflevering lang zit Van Gucht de coureurs te

pesten. ‘Zeg, jullie klitten redelijk aan elkaar, moet ik zeggen. Hartelijk, in elkaars armen. Jullie kennen elkaar toch nog niet zo lang?’ Waarmee hij eigenlijk wil zeggen: ‘Wat een ben-de homo’s zijn jullie. Elkaar wat staan knuffelen na de rit, in die roze pakjes van jullie. Had je nog niet genoeg zadelpijn?’

Ook Laurens De Vreese krijgt het te verduren. ‘Jij knoopt dat in je oren, Laurens? Want je bent stilletjes, hier aan tafel, hé?’, waarop De Vreese fluistert: ‘*Joiau*, ik ben aan ’t luisteren...’ Een echte coureur. Laat hem hier maar wat zitten zwijgen. Sober, bescheiden, behaard. Zo iemand die, net als Peter Van Petegem destijds, gladgeschoren aan een koers begint en aankomt met een baard van drie dagen.

Maar de echte ster van *Extra Time Koers* is Tom Boonen. Hij kan niets verkeerd doen. Zelfs een zin als ‘Asgreen is prof geworden in de Scheldeprijs omdat Petr Vakoc in Zuid-Afrika overhoop gereden was door een camion’ wordt onthaald op gegniffel.

Wanneer Van Gucht nog eens in de verf zet hoe Mathieu van der Poel De Vreese los uit het wiel reed, vraagt Boonen in alle Kempische droogte: ‘*Waurom edde dan ni gewoeën gevollagd?*’ Een rastalent, ook naast de fiets.

#LIKEME

Ketnet (12 april 2019)

Jongelui die zo graag naar school gaan dat ze ervan gaan zingen

Nu ik zelf stilaan aan kinderen toe schijn te zijn, doe ik weleens wat research. Ik vraag mijn petekind wat vandaag voor hip doorgaat, hang wat rond aan basisscholen en kijk in stilte toe. Soms vraag ik een plots opgedoken lerares of zij toevallig weet waar de kleintjes dol op zijn, met vaak verwarrende antwoorden tot gevolg.

#LikeMe blijkt zo’n antwoord, dus ga ik er even voor zitten. Je weet nooit dat Mattel of Zapf of wie dan ook er poppetjes van maakt, en dan zit je de eerstvolgende drie feestdagen gebeiteld.

Al snel krijg ik Hugo van Nicole als een natte dweil in het gezicht gesmeten, maar het moet gezegd: qua acteerwerk doet hij het niet slecht. Beter alvast dan wanneer hij de wel erg wankel toonladder die men hem ooit heeft aangesmeerd, bestijgt. Ook acteren doet hij in Te Algemeen Nederlands, maar goed, dat is eigen aan de plastieke vitrineversie van de wereld die Ketnet zijn klandizie voorspiegelt.

Toen ik zelf in het lager zat, deelden we de koer met de meisjes van het beroeps. Geen van hen was zo zwaar gemaquilleerd of piekfijn gekleed als die hippe kids van *#Like-Me*. Van die laatsten krijg je vast ook geen brandende peuken naar je kop geflikkerd. Maar als je zo’n tienermodel bij regenweer een loodzware sponzen voetbal vol op de borst mikt, kunnen die designerspullen wel in de vuilbak. Dan mag je in een klamme slip uit de doos met verloren voorwerpen in dat kauwgomvrije, turnzakkengeurloze klaslokaal van je fotogeniek gaan zitten wezen.

Plots is in *#LikeMe* de school uit en barst iedereen uit in een ge-autotunede song van de chirurgisch ook al enigszins ge-autotunede Bart Kaëll. Ik wens niemand een schoolschutter toe, maar men moet het nu ook niet gaan uitlokken. Niet iedereen danst mee: achteraan staat een handvol leerlingen zich af te vragen of het rundsvlees in de refter van Britse komaf was. Uiteindelijk komt iedereen weer bij zinnen.

Later is hoofdfiguur Caro even om saffen of weet ik veel wat wél mag in zo'n Ketnet-reeks, een jojo of zoiets, en weer slaat de waanzin toe. Er wordt gezocht in tunnels, op kerkhoven, op school, kortom, overal waar een puber na zonsondergang vaak rondhangt. Uiteindelijk vindt Jenny uit *Thuis* haar langs de kade. Ze haalt een muziekdoos boven waaruit 'De lichtjes van de Schelde' komt geklaterd en ze de laatste brief van haar man, vermoedelijk Bobbejaan Schoepen, opdiept. Na een terloops duet daagt de rest op, wordt er nog wat heen en weer gejankt en afscheid genomen. Wanneer Gunther Levi en zoon arriveren, wordt slechts van nee geschud, waardoor het lijkt alsof iemand Caro volgende week uit een sluis mag vissen.

Tot slot wordt er nog wat genuild in een bloemenwinkel en kan ik mijn petekind *Mortal Kombat 11* gaan kopen.

BENIDORM

VTM GO (8 juli 2019)

Nomen est omen

Des zomers slaat Vlaanderen de vleugels uit. Een nieuwe scheeps-lading graaiers is verkozen, de seizoensfinales van *Thuis* en *Familie* liggen achter ons, weg van hier! Weg van de wansmaak, de vergrijzing en slechte architectuur, op naar Benidorm!

Ik weet niet wanneer precies die ene anonieme ratten-vanger een stroom strompelende landgenoten naar de Costa Blanca heeft geleid, maar het moet voor 1989 zijn gebeurd. Tegen dan was de annexatie immers al dermate vergevorderd dat de fonkelnieuwe tv-zender VTM er een hele reeks aan wijdde, niet geheel ontoepasselijk *Benidorm* geheten.

De hoofdrollen zijn voor Johnny Voners en Janine Bischops – de 'Brangelina' van die tijd, ofte 'Johnine' – en met onder meer Jo Leemans, Tony Bell en Yvonne Verbeeck is ook op het gebied van bijrollen geen zwakke schakel te bespeuren.

De introtune – zoals elke introtune uit die tijd een warm chocoladebad voor het oor – begint met een knap staaltje dialectiek in Antwerps dialect, en dan zijn de Strangers nooit ver weg: zij zingen de rest van de tune en een van hen, de kale, is warempel de cast ingesukkeld.

Het scenario is een herneming van de toneelklucht *Op naar Benidorm*, en alvast dat van aflevering vijf lijkt integraal neergeschreven op een servet. In spuug, na een hap uit een vuilbak opgeviste paella. 24 minuten lang wordt Bischops in een reeks montages rondgeleid door Leemans en de Stranger, terwijl de achtergebleven Voners in een vacuüm acteert hoe hij een bad wil nemen, maar daar om diverse redenen niet in slaagt. Hij doet dat middels smoelentrekkerij en het soort in

zichzelf gestamelde onsamenhangendheden dat men door- gaans aantreft op de bodem van een vat tinta de verano, maar dusdanig meticuleus dat de jobstudent van dienst precies weet wanneer hij de lachband moet inschakelen. Zelden met reden.

De aflevering is gelardeerd met tussenshots van niets- vermoedende toeristes in monokini. Liefst twaalf tepels maken hun opwachting, gemiddeld een per twee minuten. Benidorm is een kruising tussen het Echt Antwaarps Teater en *Vlaanderen Vakantieland* als dat zou worden geregisseerd door Eddy Lipstick.

Hoogtepunten: de Stranger die Bischops op het hart drukt dat ze dankzij de door Leemans aangeprezen Hawaïaanse olie *'zoe broon gelèk as een neigerke weurt'*; Voners die op zoek gaat naar een darm waarmee hij het bad van aan de wastafel kan vullen, met een verrekijker speurt naar een bouwwerf – of *baawwaarf*, zoals dat in Benidorm heet – en terloops de zes laatste tepels becommentarieert; Voners die een bad neemt in sinaasappelsap.

Exact een dag voor de eerste aflevering van *Benidorm* werd in Engeland de eerste van *Blackadder Goes Forth* uitgezonden. Het had dus wel degelijk anders gekund.

VAN A TOT Z: JOHAN BRAECKMAN

VRT NU (9 juli 2019)

Het alfabet opzeggen met Pat Donnez

Gepassioneerd gravend naar goudklompjes in onze gigantische geschiedenis op het gebied van geesteloos avondlijk gegaap, geraakt een mens geheid gefascineerd door het geheel aan goedbedoeld geëmmer waarmee de VRT de goegemeente naar een hogere geestesgesteldheid hoopt te gidsen. In *Van A tot Z* gaat de geëerde Pat Donnez in gesprek met gegrond gewaardeerde gasten, zoals in dit geval het bekende genie Johan Braeckman, hierbij gehoor gevend aan het gegarandeerd van hogerhand ingefluisterde gebod om voor elk gespreks- onderwerp een andere letter van het alfabet te gebruiken. De gedachtewisseling tussen beide gozers wordt in 26 geledingen gedeeld en gratis online te grabbel gegooid. Ikzelf had het voor dit stukje graag gehouden bij de letter G.

De aflevering over de G-plek is niet toevallig de kortste. Waar het over pakweg Allah (21 minuten) en Darwin (31 minuten) nog oeverloos palaveren is, maken de heren Donnez en Braeckman zich er wat de g-plek betreft in vijf schamele minuten van af. Toepasselijk. Wat we zien zijn twee mannen van middelbare leeftijd die wat om de hete brij heen draaien, houterig tastend in het duister, op goed geluk wat balletjes opgooiend, maar de kern van de zaak onaangeroerd laten. Het monster van Loch Ness wordt erbij gehaald, het Lam Gods zelfs, maar uiteindelijk wordt toch besloten dat er 'ook andere plekken' zijn. Geen speld tussen te krijgen. Het is niet omdat er geen mosselen worden geserveerd, dat pakweg

een pekelharing niet kan smaken. Maar het illustreert toch weer mooi de onbeholpenheid van de man – zelfs indien verpersoonlijkt door zeer onderlegde exemplaren als Donnez of Braeckman – als het gaat over de seksualiteit van de vrouw. Uiteindelijk doen we maar wat.

Wellicht ligt het aan het feit dat tussen onze eerste theorie- en onze eerste praktijkles doorgaans vele jaren liggen. Iemand heeft ons ooit een lijst met auto-onderdelen voorgelezen en pas veel later een sleutel in handen gestopt. En of we dan nu snel even de 24 uur van Spa-Francorchamps kunnen winnen.

Vrouwen verwijten mannen weleens egoïsme of luiheid op exploratief vlak. Zij dwalen. Het is geen kwestie van willen. Er zijn slechts weinig onderzoeksgebieden waarin de man zich zo wil verdiepen. De minste suggestie van een nieuwe expeditie en de meesten staan met vlindernet en tropenhelm in de aanslag ongeduldig aan de voordeur op hun horloge te kijken. Het is hoogstens onkunde, doorgegeven van vader op zoon. Omdat tussen moeder en zoon ook veel liever wordt gepalaverd over Allah en Darwin dan over de g-plek.

Over de penis konden Donnez en Braeckman vlotjes zeventien minuten doorbomen. Ziedaar het belang van praktijkervaring.

(DE EERSTE ELF MINUTEN VAN) GRILLMASTERS

VIER (13 juli 2019)

Wie bakt het het bruinst?

Een ei. Meer moet je van mij niet verwachten dat niet uit een microgolfoven komt. Maar het is zomer en dus word ik geacht te barbecueën. En wie beter dan de finalisten van *Grillmasters* om mij dat te leren? Vergeet de culinaire keutelaars uit eerdere rondes met hun zwartgeblakerde troep, enkel de ware reuzen van de rooster voldoen. Die finale vindt plaats in een klooster in Zelem, de navel van de gastronomische wereld, waar drie duo's zullen strijden om de Gouden Grillmastergrill, een onding van zo'n gruwelijke gatlelijkheid dat geen vuurzee wijd genoeg is om deze misdaad tegen de smeedkunst ongedaan te maken.

Inzake duo-zijn blijft een van de drie enigszins in gebreke: Gilles staat er alleen voor, want Wannes is vader geworden. In de nacht voor de finale! Je ziet zo'n Gilles de hele tijd denken dat het de moeder zou hebben betaamd de vrucht van hun met briketten ontstoken liefdesvuur nog een dagje op te houden, maar néén...

Een ietwat gênant interview volgt. Zo'n kersverse moeder ligt buiten beeld met een zak ijs op het kruis te bekomen van het strafste wat een mens – althans náást de braai – kan verwezenlijken, maar geen zuchtje mag worden geslaakt omdat vader een filmcrew ter wille moet zijn. Laat zo'n man toch even met rust. Die brochettes kunnen wachten.

Dan krijgen we de chefs voorgeschoteld, die het hebben

over 'passie voor vuur', 'respect voor het product' en dat soort kul. In alles zijn er gradaties van moeilijkheid, daarom is het nog geen mirakel wanneer een lap gehakt niet compleet verkoold op een bord belandt.

De opdracht: hen verrassen met des duo's favoriete Vlaamse klassieker. In twee van de drie gevallen is dat konijn met pruimen, in het derde vol-au-vent.

Tom en Toon gaan 'de vol-au-vent op wereldreis laten gaan'. Het konijn van Bram en Tamara had al 'de' vier continenten gezien, nu moet ook de vol-au-vent de hort op. 'De gehaktbal gaan we Spaans doen, de bout Zuid-Afrikaans, en de champignons *meer een Scandinavische invloed*', bazelt er een. En dat terwijl de andere net nog had gezegd dat 'vol-au-vent altijd een beetje thuis komen is'. Scheel van de jetlag dan toch.

De inmiddels opgedaagde Wannes en Gilles gaan eveneens voor konijn met pruimen. Ook zij hadden oma's, en ook bij hen moet de pruimensaus even over Azië vliegen. Ze wordt gebruikt om de overige elementen 'te *verzuidamerikaansen*, of te *verafrikaansen*, of te *verchinezen*'.

Tussen de chefs ontvouwt zich intussen de volgende dialoog: 'Ik hoop dat we vandaag echt de keuken van de bomma op de barbecue proeven.' – 'Ja, maar met wereldse invloeden, hé.' – 'Jaja, sowieso, we moeten de wandeling proeven die we met hen gemaakt hebben de voorbije weken.'

Voor mij stopt de wandeling al na elf minuten. Het is me allemaal wat te halfbakken.

KEVIN HART: DON'T F**K THIS UP

Netflix (6 januari 2020)

Volle zalen, lege levens

Achter elke succesvolle persoon staat een handvol mensen dat heeft bijgedragen aan dat succes. Daarachter staat een cameraploeg.

Geen band die nog de studio intrekt zonder dat de neef van de drummer de minste vocale uitschuiver middels een elegant *sweeping shot* aan de pellicule heeft toevertrouwd. Geen actrice die nog in bad gaat zonder dat een fotograaf mee in de tobbe ligt voor wat natte haren en dommelig gestaar of knieën in kunstig zwart-wit. Als niemand het gezien heeft, is het niet gebeurd.

Als mijn cliënt werkelijk schuldig is, edelachtbare, waarom staat het dan niet op zijn Instagram-profiel?

Bekendheden zijn abusievelijk van de overtuiging doordrongen dat alles wat ze doen van belang is. Elke niesbui verdient een ovatie, elke prot een plaquette. *Don't F**k This Up* gunt de Netflix-abonnee een zorgvuldig gecureerde blik op het dagelijkse leven van Kevin Hart, en die blik had, zoals zowat alles op Netflix, gerust twee uur minder lang mogen aanhouden. Op den duur ben je gewoon aan het staren.

Ook achter Kevin staan een handvol mensen en een cameraploeg. Zijn vrienden staan stuk voor stuk bij hem op de loonlijst en de cameraploeg is er een van zijn eigen productiehuis. Die eersten vertellen doorlopend hoe gewoon Kevin is gebleven, die laatsten tonen het.

Zo zien we hoe Kevin gaat sporten, hoe Kevin speelt

B&L Borgerhoff &
Lamberigts

Gent, België

info@borgerhoff-lamberigts.be

www.borgerhoff-lamberigts.be

@borgerhofflamberigtsliteratuur

ISBN 9789463938181

NUR 325

Thema DNP

D2022/11.089/74

© 2022, Borgerhoff & Lamberigts nv

Auteur:

Frederik De Backer

Coördinatie:

Sam De Graeve, Nils De Malsche & Joni Verhulst

Vormgeving:

Robin J. August

Ontwerp cover:

Lennart Van Den Bossche

Gedrukt in Europa

Eerste druk: juni 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronische drager of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.